

Република Србија
ВРХОВНИ СУД СРБИЈЕ

Гж 4/05

08.09.2005. година

Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд Србије у Београду, у већу састављеном од судија: Предрага Трифуновића, председника већа, Мирјане Грубић и Весне Поповић, чланова већа, у парници тужилаца АА, ББ и ВВ, чији је пуномоћник АБ, адвокат, против туженог "ГГ", чији је правни следбеник "ДД", кога заступа БВ, адвокат, ради исплате накнаде, одлучујући о жалби туженог, изјављеној против пресуде Окружног суда у Крагујевцу П. 10/03 од 10.09.2004. године, у седници одржаној 08.09.2005. године, донео је

П Р Е С У Д У

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба туженог и ПОТВРЂУЈЕ пресуда Окружног суда у Крагујевцу П. 10/03 од 10.09.2004. године.

О б р а з л о ж е њ е

Пресудом Окружног суда у Крагујевцу П. 10/03 од 10.09.2004. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужилаца АА, ББ и ВВ, па је обавезан тужени "ДД", као правни следбеник "ГГ" да тужиоцима, као солидарним повериоцима, исплати 5.307.120,00 динара са законском затезном каматом почев од 01.01.2004. године до исплате, у року од 15 дана од дана пријема пресуде. Ставом другим изреке обавезан је тужени да тужиоцима као солидарним повериоцима исплати 377.771,00 динара на име трошкова парничног поступка у року од 15 дана од дана пријема пресуде.

Против ове пресуде тужени је благовремено изјавио жалбу због битне повреде одредаба парничног поступка, због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и због погрешне примене материјалног права.

Тужиоци су поднели одговор на жалбу.

Врховни суд је испитао побијану пресуду у смислу чл.365. ЗПП ("Сл.лист СФРЈ" бр.4/77, 36/77 ... и "Сл.лист СРЈ" бр. 27/92, 31/93, са каснијим изменама и допунама), који се примењује на основу чл.491. став 1. Закона о парничном поступку ("Сл.гласник РС" бр.125/2004) и нашао да је жалба неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из чл.354. став 2. ЗПП на коју другостепени суд пази по службеној дужности.

Окружни суд је, на основу изведених доказа који су оцењени у смислу одредбе чл.8. ЗПП, утврдио да су се тужиоци налазили у радном односу код туженог и да су 09.03.1999. године обавестили туженог, као послодавца, о свом проналаску створеном у радном односу под називом "Аутомат 7,62x39", те да се тужени о томе није изјаснио непоступајући у складу са одредбама чл.102. и чл.103. Закона о патентима. Због тога су тужиоци 03.08.2000. године поднели надлежном органу захтев за признавање патента, па је решењем Савезног органа за послове одбране Генералштаба Војске Југославије утврђено право патента тужилаца - аутора за поверљиви проналазак из радног односа под називом "Аутомат 7,62x39". Овим решењем одређено је да проналазак могу да користе све јединице и установе Војске Југославије, предузећа наменске производње и друга предузећа у СРЈ која раде за потребе Војске Југославије. Тужени чија је делатност из групе наменске производње спорни проналазак користи у производњи под шифрама 108871 и 115377. Тужиоци су поднели захтев туженом да им исплати накнаду по основу коришћења заштићеног проналаска у повећању добити предузећа, о коме није одлучивано. Међу странкама није спорно да између тужилаца (запослених) и туженог (послодавца) није закључен посебан уговор о критеријумима за утврђивање висине накнаде са начином и временом плаћања. Вештачењем судског вештака одговарајуће струке утврђено је да тужени - корисник проналаска тужилаца, нема обезбеђене податке за израчунавање добити по јединици производа који представља заштићени проналазак, тако да је применом критеријума из Упутства туженог за примену Правилника о заштити проналазака и техничких унапређења, као и прописане методологије, обрачуната висина припадајуће накнаде тужиоцима и дато мишљење да она износи 5.307.120,00 динара у утуженом периоду од 09.03.1999. године до 31.12.2003. године (између тужилаца није споран обим учешћа сваког од њих у стварању проналаска и део накнаде која им појединачно припада).

На потпуно и правилно утврђено чињенично стање, првостепени суд је исправно применио материјално право и то одредбе Закона о заштити проналазака, техничких унапређења и знакова разликовања ("Сл.лист СФРЈ" бр.34/81, 3/90 и 20/90), чл.92. и чл.99. Закона о патентима ("Сл. лист СРЈ" бр.15/95), повезано са одговарајућим нормативним актима туженог, када је одлучио као у изреци побијане пресуде. Разлоге које је као Окружни суд у свему прихватио и овај суд

Разлог који је дао Окружни суд у овому приговору и овај суд.

Неосновано се истиче у жалби да је првостепена пресуда захваћена битном повредом одредаба парничног поступка из чл.354. став 2. тач.14. ЗПП, зато што је њена изрека противречна датим разлозима. Напротив, изрека побијане пресуде је јасна и разумљива, а образложење у складу са донетом одлуком.

Није основан жалбени навод да је у поступку учињена битна повреда одредаба парничног поступка из чл.354. став 2. тач.11. ЗПП. Ово из разлога што је 29.10.2003. године тужилац АА као в.д. директор туженог овластио за заступање туженог адвоката АБ, на основу чл.41. и чл.42. Закона о предузећима ("Сл.лист СРЈ" бр.29/96, 33/96, са каснијим изменама и допунама).

При околности да су тужиоци добили исправу о патенту, издату на основу чл.25. и чл.27. Правилника о заштити проналазака и прихватању техничких унапређења и конкретних предлога и њиховој примени у ВЈ ("Сл.војни лист" бр.29/90), у складу са Законом о патентима ("Сл.лист СРЈ" бр.15/95) и Уредбом о утврђивању поверљивих проналазака који се односе на народну одбрану и безбедност земље и о начину признавања патената за такве проналаске ("Сл.лист СФРЈ" бр.59/82), и тако добили потврду за највиши облик стваралаштва без утицаја су на другачију одлуку наводи у жалби да су тужиоци створили ново решење у оквиру функције рада код туженог.

Указивање у жалби да тужени није пасивно легитимисан у овом спору је неосновано, с обзиром да је тужени био послодавац тужиоцима, да су тужиоци аутори проналаска из радног односа код туженог, те да тужени економски искоришћава заштићени проналазак тужилаца.

Тврдња подносиоца жалбе да је висина досуђене накнаде тужиоцима неправилно израчуната, није основана. Имајући у виду садржину правне заштите која се тужбом тражи, а поступајући у смислу чл.377. ЗПП по примедбама из решења Врховног суда Србије Гж.бр.27/03 од 08.05.2003. године, Окружни суд је исправно оценио налаз и мишљење судског вештака, који је детаљно и аргументовано исказао врсту параметара искоришћених при обрачуна накнаде из општих аката туженог (сигурност у раду, процес рада, побољшање квалитета, уштеда материјала, очување и одржавање постројења, организација, руковођење и администрација, приход туженог од продатих производа, који представља заштићени проналазак, те проценат учешћа накнаде у приходима туженог остварених по основу економског искоришћавања спорног проналаска, уз вођење рачуна о одобреном проценту рабата купцима).

Врховни суд је ценио и остале наводе и предлоге у жалби, али их посебно не образлаже, налазећи да су ирелевантни.

Правилна је и одлука о трошковима парничног поступка, јер је донета исправном применом чл.154. и чл.155. ЗПП.

На основу чл.368. ЗПП, одлучено је као у изреци.

Председник већа-судија,

Предраг Трифуновић, с.р.

За тачност отправка

ЈК